

KRONIKA

BELEŽKA O FOTOGRAFIJAH DAVIDA RAMONA

Likovna
umetnost

Ena od razstav, ki se je pri nas zvrstila ob 150-letnici fotografije, je prikazala manjši, zaokrožen opus Katalonca Davida Ramona. Razstava v Cankarjevem domu bi zaslužila večjo pozornost tako publike kot kritike. Kaj je tedaj tisto, kar osvežujoče privlači gledalca, kar zaposluje njegovo domišljijo in vznemiri gledalčevo recepcijo za tovrstno umetniško fotografijo?

Ramon David je fotograf mlajše generacije, njegove fotografije so usmerjene k izrazito umetniškemu oblikovanju. Ne fotografija kot dokument, ali pa komaj delček tega, ki je pretopljen s povsem drugačnimi vizurami, tudi drugačnimi zahtevami. Pri Ramonu Davidu – kot se je predstavil v Cankarjevem domu – prevladuje mešana tehnika, tudi »podlaga« ni nujno istovrstna, kakor da bi različnost papirja v izrezih, iztrganosti in kolažni povezanosti razparcelirano ponazarjala razbitost našega sveta, pa sestavljenost iz posameznih delov spet naredila svojevrsten spoj.

Motivno je Ramon David uravnan na sodobno senzibilnost sveta in človeka,

v zabrisanih linijah se prepleta zidno ozadje s shematično ujetim obrazom brez prepoznavnih znamenj ali brez tega; pisava čez tak, namenoma zreduciran motiv naredi vtis palimpsetne navzočnosti nečesa polprepoznavnega, skrivnostnega, morda nadrealnega. Vendar ne takó, kakor ga je rad poudarjal surrealizem v slikah in fotografijah. Fotografije Ramona Davida povečini niso podane v okviru pravega pravokotnika, zaradi raztrganke so deli sestavljeni sicer v shematizirani pravokotni obliki v vijugastimi robovi. Tak postopek pri Kataloncu ne učinkuje kot špekulativna domislica, ampak kot skrbno premišljena sestavina celotne zamisli. Celotna kompozicija fotografij kljub videzu fragmentarnosti, ki je organsko povezana v celoto, kaže nepatetično vsebino z naglasi, ki jo omogoča fotografska tehnika, papirni deli v zloženi kompoziciji. Človek, njegova sled s pisavo ali brez nje, je ob zabrisanem ploskovitem prostoru navzoč v svoji anonimnosti, potopljen v zidno ploskev, zaznamujoč s svojo reducatno pisavo tu in zdaj, okolje, ki je v bistvu v prepoznavi irelevantno. Fotografije v črno-beli tehniki nudijo fotografu najustreznejše razmerje med svetlobo in temino.

Igor Gedrih

Aforizmi

J. Mrkalj-
Kadmus

Za gnilo sedanost smo dosedaj krivili samo eno stranko, za ponesrečeno prihodnost bomo izbirali med mnogimi strankami.

*

Pokazalo se je, da pisatelji obvladajo dosti večje množice, kot jih lahko spravijo v svoj roman.

*

V dramatičnih časih so sposobni režiserji melodram zelo cenjeni.

*

Bil je zelo dober človek, ampak na žalost komunist.

*

Krščanska stranka ima najbolj številne ekspoziture in najbolj glasne razglase med strankami.

*

Pregovor, da opozicija meketa in ne daje mleka, se bo moral spremeniti: opozicija meketa in molze tudi najbolj možate primerke.

*

Toliko strank in tako maloštevilno ljudstvo!

*

V zadnjem času ni samo vera opij ljudstva, to je postala tudi politika.

*

Mnogi strankarski voditelji zdaj nič ne obljublajo, temveč samo nekaj hočejo.

*

Proletarke in proletarci, odpustite jim, saj niso vedeli, kaj počenjajo.

*

Dovolimo tudi fanatikom, da fantazirajo.

*

Komunistična avantgarda je povsod imela svojo posebno oboroženo gardo za vsak primer.

*